

Adroddiad i'r	Pwyllgor Craffu Cymunedau
Dyddiad y cyfarfod	7 Medi 2023
Aelod Arweiniol/ Swyddog	Y Cyngorydd Elen Heaton / Nicola Stubbins, Cyfarwyddwr Corfforaethol: Gwasanaethau Cymdeithasol ac Addysg
Pennaeth Gwasanaeth	Ann Lloyd, Pennaeth Gofal Cymdeithasol i Oedolion a Gwasanaethau Digartrefedd
Awduron yr Adroddiad	Nicola Stubbins / Ann Lloyd / David Soley
Teitl	Ymgysylltu â Fforwm Gofal Cymru a Darparwyr Gofal yn Sir Ddinbych

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1. Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau ar ymgysylltiad y Gwasanaethau Digartrefedd a Gofal Cymdeithasol i Oedolion â Fforwm Gofal Cymru a Darparwyr Gofal yn Sir Ddinbych.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1. Mae'r Pwyllgor Craffu Cymunedau wedi gofyn am y wybodaeth ddiweddaraf gan y Gwasanaethau Digartrefedd a Gofal Cymdeithasol i Oedolion ynghylch eu hymgysylltiad â Fforwm Gofal Cymru a Darparwyr Gofal yn Sir Ddinbych.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1. Bod y Pwyllgor Craffu Cymunedau yn cadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr adroddiad hwn.

4. Manylion yr adroddiad

4.1. Cefndir

- 4.1.1. Ym mis Medi 2022, daeth Pennaeth Dros Dro Gofal Cymdeithasol i Oedolion Sir Ddinbych yn Gadeirydd Grŵp Ffioedd Gofal Rhanbarthol Gogledd Cymru (NWRCFG).
- 4.1.2. Mewn cyfarfod gyda Chyfarwyddwyr Gogledd Cymru ac 151 o Swyddogion ar 16 Medi 2022, rhoddwyd tasg i Gadeirydd newydd Grŵp Ffioedd Gofal Rhanbarthol Gogledd Cymru i lunio argymhelliad ar gyfer ffioedd Cartrefi Gofal Gogledd Cymru, ac i'r gwaith gael ei gwblhau erbyn mis Tachwedd 2022. Aeth Fforwm Gofal Cymru ati i ymgysylltu â Grŵp Ffioedd Gofal Rhanbarthol Gogledd Cymru 2022/23 a hwyluso arolwg a nifer o weithdai i ddarparwyr, gyda'r nod o gasglu data i gyfrifo 'Gwir Gost Gofal'.
- 4.1.3. Ar 25 Mawrth 2022, bu i Fforwm Gofal Cymru roi'r gorau i gyfrannu at a chefnogi Grŵp Ffioedd Gofal Rhanbarthol Gogledd Cymru, gan nodi; *“Mae Fforwm Gofal Cymru yn hynod siomedig â'r ffioedd cartrefi gofal a gynhigir gan awdurdodau lleol Gogledd Cymru ar gyfer 2022/23” a bydd “felly'n tynnu'n ôl o'r Grŵp oni bai neu hyd nes y ceir sicrwydd pendant gan y sawl sy'n arwain ar draws Gogledd Cymru, y bydd ein pryderon yn cael eu cymryd o ddifri”.*

4.2. Ymgysylltu â Fforwm Gofal Cymru

- 4.2.1. Rhwng mis Medi 2022 a mis Mai 2023, cafodd Cadeirydd Grŵp Ffioedd Gofal Rhanbarthol Gogledd Cymru sawl cyfarfod anffurfiol gyda Phrif Weithredwr Fforwm Gofal Cymru, gyda'r nod o hyrwyddo deialog gadarnhaol a'i hannog i ail-ymgysylltu â'r broses gosod ffioedd rhanbarthol.
- 4.2.2. Ar 1 Mawrth 2023, bu i Graham Boase (Prif Weithredwr) a Nicola Stubbins (Cyfarwyddwr Corfforaethol) gyfarfod â Mario Kreft (Cadeirydd Anrhydeddus, Fforwm Gofal Cymru) a Mary Wimbury (Prif Weithredwr, Fforwm Gofal Cymru). Cafwyd cyfarfod adeiladol ac roedd y ddwy ochr yn cytuno i gadw'r ddeialog ar agor.

4.3. Ymgysylltu â Darparwyr

- 4.3.1. Yn ystod proses gosod Ffi Ranbarthol 2022/23, cefnogwyd Grŵp Ffioedd Gofal Rhanbarthol Gogledd Cymru gan Fforwm Gofal Cymru i ymgysylltu â darparwyr trwy arolwg a gweithdai.
- 4.3.2. Er bod niferoedd yn isel, ystyriwyd y bu'r gweithdai ar gyfer darparwyr yn llwyddiannus, ond gwael oedd yr ymateb i'r arolwg i ddarparwyr. Ni chasglwyd llawer o ddata o'r gweithdai a'r arolwg i ddarparwyr ac roedd yn anghyson.
- 4.3.3. Ar 31 Ionawr 2023, ysgrifennodd Tîm Contractau a Chomisiynu'r Gwasanaethau Digartrefedd a Gofal Cymdeithasol i Oedolion at bob Darparwr Cartrefi Gofal i'w hysbysu am y ffi arfaethedig ar gyfer 2023/24, gofyn am adborth a rhoi'r cyfle iddynt gymryd rhan mewn 'ymarfer cyfrifo llyfr agored' os oeddent yn credu nad oedd y gyfradd arfaethedig yn ddigonol ar eu cyfer, er mwyn darparu'r lefel ofynnol o ofal a chymorth.
- 4.3.4. Rhwng mis Mawrth a mis Gorffennaf 2023, bu i 12 o ddarparwyr gyfarfod â'r Gwasanaethau Digartrefedd a Gofal Cymdeithasol i Oedolion er mwyn cynnal ymarferion llyfr agored ac fe ymgysylltodd 5 o ddarparwyr trwy e-bost. Yn ogystal, ysgrifennodd sawl darparwr at Dîm Contractau a Chomisiynu'r Gwasanaethau Digartrefedd a Gofal Cymdeithasol i Oedolion, yn nodi na fyddent yn derbyn cyfradd Sir Ddinbych, a phe na bai eu cynnig amgen yn cael ei dderbyn, y byddant yn cyflwyno rhybudd ar gyfer lleoliadau.
- 4.3.5. Mae Broceriaid Gofal yn Nhîm Contractau a Chomisiynu'r Gwasanaethau Digartrefedd a Gofal Cymdeithasol i Oedolion yn cysylltu â darparwyr yn wythnosol i gasglu data ar argaeledd gwelyau.
- 4.3.6. Mae gan Froceriaid Gofal yn Nhîm Contractau a Chomisiynu'r Gwasanaethau Digartrefedd a Gofal Cymdeithasol i Oedolion gyswllt rheolaidd â darparwyr cartrefi gofal wrth drefnu lleoliadau unigol.
- 4.3.7. Cynhigir cyflwyno dull mwy rhagweithiol o ymgysylltu â darparwyr gyda'r broses o osod ffi ar gyfer 2024 / 2025. Mae cyfres o ymweliadau'n cael eu trefnu gan Dîm Rheoli'r Gwasanaethau Digartrefedd a Gofal Cymdeithasol i Oedolion mewn partneriaeth â staff comisiynu o Fwrdd Iechyd Prifysgol Betsi

Cadwaladr (BIPBC) er mwyn sefydlu deialog agored ynghylch cost gofal a sicrhau bod darparwyr yn cael eu cynnwys yn y broses o osod ffioedd.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

- 5.1. **Sir Ddinbych ffyniannus** – mae'r farchnad cartrefi gofal yn Sir Ddinbych yn cyflogi nifer sylweddol o bobl ar draws y sir, ac mae hefyd yn prynu nwyddau a gwasanaethau, yn aml gan fusnesau a chyflenwyr lleol.
- 5.2. **Sir Ddinbych iachach, hapus a gofalgar** - mae cynnal marchnad cartrefi gofal fywiog yn Sir Ddinbych yn hanfodol ar gyfer darparu gofal o ansawdd dda am bris teg i bobl hŷn yn y sir. Trwy hynny, gall dinasyddion hŷn fyw'n ddiogel ac yn hapus â'r cymorth cywir pan fydd ei angen arnynt.
- 5.3. **Sir Ddinbych sydd wedi cysylltu'n well** – gan fod cartrefi gofal wedi'u lleoli ar draws y sir, yn aml yng nghalon ein cymunedau lleol, maent felly'n galluogi pobl hŷn i dderbyn gofal a chymorth yn agos at eu teuluoedd ac mewn ardal sy'n gyfarwydd iddynt.
- 5.4. **Sir Ddinbych â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu** – mae'r sector gofal yn Sir Ddinbych yn cefnogi'r thema hon trwy ddarparu gwasanaethau yn Gymraeg a sicrhau bod diwylliant a hanes lleol wrth wraidd gweithgareddau i ymgysylltu â phobl hŷn, yn enwedig y rheiny gyda dementia.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1. Gall trafod ffioedd gofal a chynnydd blynyddol, gan roi ystyriaeth i chwyddiant, cynnydd yn y Cyflog Byw Cenedlaethol / Cyflog Byw Gwirioneddol gael effaith sylweddol ar gyllideb y Gwasanaethau Digartrefedd a Gofal Cymdeithasol i Oedolion. Mae'n bwysig felly bod ffioedd gofal blynyddol yn cael eu hystyried yn rhai teg ar gyfer darparwyr gofal, ond eu bod hefyd yn rhesymol o fewn ein cyfyngiadau cyllidebol.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

- 7.1. Dyma adroddiad er gwybodaeth yn unig, gan nad oes angen asesiad o effaith ar les.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Cytunir ar ffioedd gofal yn y Cabinet yn flynyddol, a gwneir hyn fel arfer yn ystod chwarter 3 neu 4, yn barod ar gyfer eu cyflwyno ar ddechrau'r flwyddyn ariannol newydd.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Fel y nodir yn Adran 6, mae'r cynnydd blynyddol mewn ffioedd gofal yn bwysau allweddol ar y Cyngor. Bydd unrhyw gynnydd sy'n uwch na'r cynnydd o 3% rydym yn ei ddisgwyl mewn cyllid gan LIC yn creu pwysau, a fydd angen cael ei ariannu naill ai trwy godi Treth y Cyngor ymhellach neu ganfod mwy o arbedion ar draws y Cyngor.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Mae yna risg nad ydym, trwy beidio ag ymgysylltu â darparwyr gofal a Fforwm Gofalwyr Cymru, yn cael barn a phrofiadau'r darparwyr ynghylch gwir gost gofal, ac felly trwy beidio â chael eu cynnwys, byddant yn llai tebygol o dderbyn y ffioedd gofal a osodir gennym. Rydym yn trefnu cyfres o ymweliadau â chartrefi gofal, er mwyn mynd ati i'w cynnwys yn y broses o osod ffioedd gofal ar gyfer 2024 – 2025.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

Is-bennawd (dileer fel y bo'n briodol)

11.1. Mae awdurdodau lleol a byrddau iechyd yn gyfrifol o dan adran 14 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 i ymgymryd ag asesiad ar y cyd o anghenion gofal a chymorth ac anghenion cefnogi gofalwyr, yn eu hardal.

11.2. Mae adran 56, Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 yn cynnwys adran ychwanegol 144B i Ddeddf 2014, sy'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol lunio adroddiad ar sefydlogrwydd y farchnad leol.